No. 2232 Zaterdag 16 October 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Oude herinneringen.

Zaterdag 11 September bezocht een Engelsch eskader de Amsterdamsche havens. Dit eskader bestond uit het vlaggeschip „*Curaçao*" en de „*Cleopatra*" en stond onder bevel van den Schout-bij-nacht KELLY.

Ongetwijfeld zullen zich in Holland velen met verwondering hebben afgevraagd, waarom de Engelsche Marine aan een schip en nog wel aan een vlaggeschip, den naam van de Hollandsche kolonie *Curaçao* gegeven heeft.

Men moet meer dan een eeuw teruggaan in onze koloniale geschiedenis om daarvan de reden te achterhalen.

In het begin van de vorige eeuw had Engeland in die dagen, dat Holland onder Fransch bewind stond, het op al onze koloniën gemunt.

In September 1803 hadden zij Berbice, Essequebo en Demerara en in April 1804 ook Suriname op de Hollanders veroverd.

Vooral sedert 1803 had ook Curaçao het van Engelsche zijde zwaar te verantwoorden gehad. Doch alle pogingen van geweld, list en verraad, van blokkade en uithongering waren zonder gevolg gebleven.

Men zie hierover uitvoerig *De Invallen der Engelschen op Curaçao in 1803—1804*, door P. A. EUWENS O. P. geplaatst in het tijdschrift *Onze Eeuw* jaargang 1908.

Eindelijk gelukte het op Nieuwjaarsdag 1807 aan een Engelsch eskader onder Kapitein BRISBANE door verrassing ons eiland in handen te krijgen.

Wie over deze belangrijke gebeur[illegible]meer wil weten, kan deze vinden in de *West-Indische Gids* jaargang I, 1919, dl. II bladz. 243. *De Inneming van Curaçao op Nieuwjaarsdag 1807*, door P. A. EUWENS O. P.

Men kan zich voorstellen met welk een vreugde in Engeland het bericht, dat ook de laatste Hollandsche kolonie in West-Indië den Engelschen in handen was gevallen, ontvangen werd.

Toen op 21n Februari 1807 het officieele bericht Londen bereikte, werden aanstonds door de kanonnen van den Tower vreugdeschoten gelost en het eerste Engelsche fregat op stapel gezet, kreeg den naam *Curaçao*, om aldus de herinnering aan de heldendaad (?) van Brisbane onder de Britten te doen voortleven.

Dit Engelsche fregat *Curaçao* kreeg nog in onze Vaderlandsche geschiedenis eenige historische beteekenis.

Tijdens de blokkade der Hollandsche zeegaten van November 1832 tot Mei 1833 door de Engelsche vloot om Koning Willem I tot den vrede met België te dwingen, hielp dit fregat *Curaçao* daarbij dapper mee.

Toch blijft er een nevel van geheimzinnigheid over den naam van dit schip hangen.

Immers terwijl in die eerste jaren der vorige eeuw *alle* Holl. koloniën successievelijk den Engelschen in handen vielen, niet alleen in de West, doch ook in de Oost, ook zelfs het eiland Java, ook Zuid-Afrika (Kaap de Goede Hoop), werd toch alleen Curaçao uitgekozen om zijn naam te leenen aan een der schepen der Engelsche Marine.

En nadat Curaçao reeds lang weer aan Holland was teruggekomen, en dit Engelsche fregat versleten en gesloopt was, bleef toch diezelfde naam bij de Britsche Admiraliteit tot op den dag van heden zóó in eere, dat diè naam telkens weer aan een nieuw schip van meer moderne constructie werd gegeven.

Het feit van de inneming van Curaçao op 1 Januari schijnt dus in Engeland toch wel als een heel bijzonder heldenfeit zijn opgevat en in de Annalen der Britsche Marine met gulden letters opgeteekend te staan.

Of getuigt het niet van een bijzondere vóórliefde, dat nog in den grooten wereldoorlog, de bekende Engelsche Admiraal THIRWITT tot zijn vlaggeschip gekozen had de *Arethusa*, een naamgenoot van het schip, dat bij de verovering van Curaçao in 1807 onder kapt. BRISBANE de leiding had? En toen de *Arethusa* door een Duitschen onderzeeër getorpedeerd was, maakte hij de *Centurion* tot zijn vlaggeschip. Doch zoodra de oorlog geëindigd was, en hij de Duitsche onderzeevloot bij de overgave zou tegemoet varen, verplaatste hij zijn commando weer op den kruiser *Curaçao*, dezelfde die nu als admiraalschip een bezoek bracht aan Amsterdam.

Er is geen enkele reden om te veronderstellen dat Engeland met kwade bedoelingen of om met opzet ons nationaal eergevoel te kwetsen, *juist dit schip* met *dezen* naam naar Amsterdam stuurde voor vlagvertoon. Maar oppervlakkig beschouwd getuigt het toch van weinig kiesch gevoel om onze patriottische teergevoeligheid aldus op de proef te stellen.

Wij moeten dus wel aannemen, dat zoowel in de diplomatie als in de Marine de opvattingen onder dit opzicht geheel gewijzigd zijn.

Een heel sprekend voorbeeld hiervan zien wij in het feit, dat Venezuela onlangs aan het oude Moederland Spanje het standbeeld cadeau gaf van SIMON BOLIVAR, DEN BEVRIJDER, om het op een der pleinen van Madrid te plaatsen. En toch kan voor den Spaanschen geschiedschrijver SIMON BOLIVAR onmogelijk een nationale held, doch niets anders dan een opstandeling en landverrader zijn, die Venezuela, Colombia, Ecuador, Bolivia en Peru losscheurde en onafhankelijk maakte van het Spaansche Moederland.

En toch aanvaardde Spanje zeer welwillend dit geschenk, beschouwde het zelfs als een bewijs van het oprechte verlangen van den kant van Venezuela weer de oude vriendschapsbanden te vernieuwen.

Doch wie zou het in Holland in zijn hoofd krijgen, aan Spanje een standbeeld van WILLEM VAN ORANJE aan te bieden, om het een eereplaats te geven op een[illegible] der hoofdstad?

Tusschen het optreden van WILLEM DEN ZWIJGER en SIMON BOLIVAR tegenover Spanje zien wij geen enkel verschil, alleen dat de ZWIJGER ruim twee eeuwen vroeger den opstand tegen Spanje begon.

P. A. E.

Het vergaan van de goulet „Ina Vanterpool".

Aan een particuliere correspondentie van St. Eustatius, gedateerd 20 Sept. ontleenen wij het volgende omtrent het vergaan van de *Ina Vanterpool*:

Dinsdag morgen 14 September kwam de *Ina* met volle zeilen binnen en met 'n flinke vaart. Zij ankerde niet op haar gewone plaats, maar iets meer Noordelijks daarvan, doch op respectabele afstand van de kust. De wind was toen aan 't opkomen en begon langzamerhand 'n beetje orkaanachtig te worden, plotse rukwinden met wild sterk gehuil en dan weer stil, om onmiddellijk daarna nog wilder te razen. Op zee, overal wilde witte koppen en daar de wind in 't Zuiden zat, rommelde de branding daar diep aan de Baai. Het werd zoo erg, dat het raadzaam werd en Kerk en Pastorie dicht te timmeren, en ondertusschen lag de *Virginia* en de *Ina* maar te dobberen, te duikelen, kop omhoog, op zij, links, rechts, terwijl wilde zeeën er overheen sloegen.

In den nacht is 't weer niet verbeterd, eerder verergerd: alhoewel de barometer toch niet veel zakte, doch hij was zeer onstandvastig. Den volgenden morgen 15 Sept. ging ik, zoodra het licht werd, even kijken op de gaanderij. Zoowel de *Virginia* als de *Ina* zijn verschoven: beiden liggen dichter bij de kust: de *Virginia* nog wel in diep water, doch de *Ina* is bedenkelijk dicht naar de kust geschoven, daar ze heelemaal midden in schuimend water ligt. De boot trekt geweldig aan hare ankers, stortzee na stortzee vliegen er over heen; soms is hij heelemaal onzichtbaar, doordat een wijde golf in zijne volle lengte er overheen bruist, met geweldige kracht. Het wordt bedenkelijk en de boot blijft maar rukken aan de ankers. Op het Baypad en boven op den klifrand staan vele menschen met belangstelling den strijd van de *Ina* aan te zien. Het lijkt hopeloos en ondertusschen blijft de wind doorhuilen met ongetemde kracht: de golven aan de baai rommelen als donders.

Het zal zoowat 8 uur geweest zijn, toen ik plots werd opgeschrikt door geschreeuw op straat: „De *Ina* drijft weg, de *Ina* drijft weg". Ik naar buiten en werkelijk: langzaam maar onweerstaanbaar schuift de *Ina* dichter naar de kust toe. Al het volk loopt naar beneden, het baypad af, om zoo mogelijk nog hulp te bieden. De *Ina* ligt nu al midden in de branding: zij is nog niet gestrand, maar dat kan ieder oogenblik gebeuren. Het scheepsvolk zie ik nu met reddingsgordels werken: zij werpen 'n kabel uit om verbinding te krijgen met 'n land.

Toen ben ik ook naar beneden geloopen: misschien waren er wel katholieken aan boord en kan mijn hulp dus noodig zijn: want de zee was vreeselijk ruw en er zitten rotsen daar, waar de *Ina* naar toe dreef. Beneden, vol volk: de Ina was nu zeer dicht bij de kust en had verbinding door 'n langen kabel: al het scheepsvolk stond vóór op het schip: in hun midden, boven allen uit stond Captain Tom bevelen uit te deelen: het schip slingerde geweldig. Langs den kabel werden nu kistjes en pakjes enz. neergelaten en zóó naar land getrokken om nog te redden wat kon. De bemanning was half-naakt (alleen 'n broek aan) en scheen heel den nacht door aan 't werk geweest te zijn.

De wind huilde geweldig en de mannen stonden te druipen van 't nat, want telkens sloegen reuze-golven met doffe rommelende slagen over de *Ina*. Hier en daar dreven al balken van de kiel: de *Ina* zat nu aan een kant vast. Als de zee zoo woest bleef, zou het niet lang meer duren.

Het oogenblik was dan ook gekomen om 't schip te verlaten: de eerste der bemanning — waarschijnlijk de *jongste* — sprong in 't water, langs den kabel, hij verdween, werd weer naar boven geslingerd, dook weer, kwam weer boven op den rug van 'n hoogen golf: doch hij hield stevig den kabel vast, deze werd heel vlug ingehaald en weldra stond de eerst geredde aan wal. Toen volgden de anderen: het schip was ondertusschen nog dichter bij gekomen. CAPTAIN TOM kwam de vierde: ik had medelijden met hem, toen ik hem zoo van zijn schip langs de kabel in zee zag glijden.... hij sloeg er zich forsch doorheen, hij kwam aan land op bloote voeten en met gescheurd hemd. De dokter gaf hem gauw 'n mantel. CAPTAIN TOM snoot z'n neus, spuwde wat zeewater uit, wreef zich de oogen en keek naar de menschen om zich heen alsof er niets gebeurd was. Zoo kwamen allen aan wal.

Toen begon de zee met de *Ina* te spelen: stukken hout en planken slingerden aan den achterkant er uit: het stuur vloog er af, het touwwerk aan de masten brak af en het schip zelf vleide zich neer langs de kust als om de zee gelegenheid te geven haar volle geweld op hem uit te storten. 4 uur in den namiddag lag de *Ina* geheel overhellend met de railing in 't water. Gelukkig is toen de wind gaan liggen anders was er dien dag heelemaal niets van 't schip overgebleven. Des anderdaags is men de cargo gaan lossen: heel veel is verloren gegaan natuurlijk en bedorven: nu is men bezig de *Ina* verder af te takelen.

Dien dag van de schipbreuk heeft het hier op Statius geweldig geregend.

Koloniale Raad.

Zitting op Maandag, den 18n. October 1926, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

. Ingekomen stukken.

Willemstad, den 12n. Oct. 1926.

De wnd. Griffier v. d. Raad.

J. G. Statius Muller.

De Heer en Mevrouw

J. M. J. Ellis-Bartels

geven hierbij kennis van de geboorte van hun zoontje

Wim

Curaçao. 10 Oct. '26.

Reorganisatie der politie.

Verschenen is een nieuwe ontwerp-verordening *tot oprichting eener gewapende politie, als bedoeld bij art. 176 van het Regeerings-Reglement.*

Dit ontwerp is voorzien van de volgende:

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Ad. art. 1. De politiedienst zal niet reeds van den aanvang af in het geheele gebiedsdeel door politiemilitairen kunnen worden waargenomen, doch zal, in opvolgend door den Gouverneur aan te wijzen gedeelten van Curaçao (beginnende met Willemstad) van de burgerpolitie worden overgenomen. In een ressort als bewakingskring van politiemilitairen aangewezen, mag niet, naast dezen ook nog door buiten de Politietroepen staande ambtenaren of beambten, onder welken naam dan ook, politioneele arbeid worden verricht, omdat de ervaring heeft geleerd, dat alsdan naijver en verwarring storend werken op den goeden gang van zaken.

De in het tweede lid vermelde opsomming sluit in zich, dat de veiligheidspolitie, waaronder behoort te worden verstaan, wat men in het gewoon spraakgebruik „de politie" noemt zich normaal niet inlaat met de aangelegenheden, die eene speciale kennis of technische opleiding vereischen (keurmeester, marktmeester, havenmeester, bouwpolitie e. d.) wat niet weg neemt, dat aan deze technische ambtenaren ten allen tijde de meest mogelijke hulp en medewerking moet worden verleend.

Met het oog op artikel 48 van het Curaçaosch Wetboek van Militair strafrecht zijn de brigadiers hier en elders in deze ontwerp-verordening niet afzonderlijk vermeld.

Ad. art, 2. Het militaire karakter van het korps, dat een onafscheidelijk deel van het Leger vormt, sluit gelijktijdige ondergeschiktheid uit van het personeel aan eene burgelijke en aan eene militaire autoriteit, mede omdat de militaire wetten, besluiten en reglementen, aangevuld met hetgeen in dienstvoorschriften wordt bepaald, zullen moeten worden toegepast. De Commandant behoort belast te worden met het volledig gezag over de militairen en zonder inmenging van anderen, de verantwoordelijke chef te zijn, in wiens gezag en bevoegheid niet mag worden ingegrepen.

Onder meer zullen bij uitsluiting tot de bevoegheid van den Commandant behooren:

a. het geven van belooningen en opleggen van correcties aan het personeel. Ten aanzien van deze laatstgenoemde maatregelen zij opgemerkt, dat geen andere dan de militaire straf- en tuchtwetten mogen worden toegepast;

b. het nemen van beslissingen omtrent verloven, detacheeringen, verplaatsingen e. d.

c. het regelen van den dienst, het commandeeren van patrouilles en posten en het vaststellen van de tenue met bewapening, waarin de verschillende diensten worden verricht,

d. het aanvaarden (c. q. weigeren) van belooningen door buiten het garnizoen staanden aan het personeel aangeboden en het geven van een bestemming aan die belooningen.

Aan de verhouding tusschen Procureur-generaal als Hoofd van politie, ingevolge het eerste lid van artikel 153 van het Regeeringsreglement en den Commandant mag niet het begrip van ondergeschiktheid van dezen aan genen worden gehecht in den zin van de uitdrukking „onder de bevelen van" in militaire verhoudingen.

Deze verhouding zal worden geregeld op overeenkomstige wijze als zulks in Nederland is geschied ten aanzien van de verhouding tusschen den Procureur-generaal bij een Gerechtshof (in diens functie van fungeerend directeur van politie) en een commandeerend officier der Kon. Maréchaussee. De fgd. directeuren van politie in Nederland toch moeten waken voor de handhaving van wetten enz. voor de rust en veiligheid van den staat en voor de bescherming van personen en goederen; ten deze zijn het Hoofd van politie te Curaçao wel dezelfde verplichtingen opgelegd. Hem worden daartoe Politietroepen ter beschikking gesteld, verrichtende de politiemilitairen hun dienst onder de bevelen van hun militairen commandant. De beschikking, welke de Procureur-generaal voor het uitoefenen van den politiedienst over de militairen, heeft, kan bij een militair korps slechts worden uitgeoefend door het aan den Commandant vorderen van politiediensten en het geven van voorlichting omtrent het verrichten van die diensten, omdat de millitaire meerderen bij uitsluiting bevoegd zijn dienstbevelen aan het personeel te geven.

Na het uitvaardigen der vordering late de Procureur-Generaal zich in geenen deele verder in met de uitvoering daarvan. Hoewel overleg tusschen beide autoriteiten zeer zeker gewenscht zal zijn, regelt de Commandant zelfstandig de bijzonderheden voor de uitvoering van die vorderingen en de daartoe vereischte verrichtingen geschieden buiten medewerking van den Procureur-generaal zijnde de Commandant voor de richtige uitvoering daarvan rechtstreeks verantwoordelijk aan den Gouverneur.

De vorderingen van den Procureur-generaal moeten van ruime strekking zijn, omdat de millitaire Commandant niet alleen verantwoordelijk behoort te worden gesteld voor eene richtige wijze van uitvoering daarvan, doch ook ten volle aansprakelijk is voor het wel en wee zijner onderhebbenden. Het zoude onbestaanbaar zijn,

dat een ander dan de militaire Commandant de gedetailleerde bevelen voor de uitvoering der vordering aan zijne onderhebbenden verstrekte.

Echter zal de Procureur-generaal van den Commandant rapport ter zake kunnen vorderen, zoodat hij reeds spoedig na den aanvang der verrichtingen in staat is te beoordeelen of zijn vordering is uitgevoerd op een wijze als strookt met de bedoeling, waarmede zij werd gedaan en kan hij als zulks noodzakelijk mocht blijken, op de noodige veranderingen aandringen. Zal de bovengeschetste gedragslijn moeten worden gevolgd in het geval van vordering, in het algemeen zal den Commandant de verplichting worden opgelegd om voorvallen, waarvan de kennis voor den Procureur-generaal van belang geacht kan worden, onverwijld aan deze te melden, terwijl laatstbedoelde autoriteit nog bovendien periodiek een politioneel verslag zal kunnen vorderen.

De Procureur-generaal en de Commandant zullen zich als naast elkander staande autoriteiten, streng op het aldus voor ieder afgebakend gebied hebben te houden. Mocht een dezer beide autoriteiten maatregelen noodzakelijk oordeelen, die geacht kunnen worden ten deele te liggen binnen de bemoeiing van de andere, dan moet onderling overleg worden toegepast en de beslissing van den Gouverneur ingeroepen, inval het gepleegd overleg geen uitkomst geeft. Bij deze beslissing hebben beide autoriteiten zich neer te leggen.

Ad art. 3. Het is ongewenscht het geheele personeel te beëedigen. Slechts die militairen, waarvan de overtuiging bestaat, dat zij met ijver hun taak zullen vervullen, geheimen kunnen bewaren en het gewicht van den eed ten volle beseffen, zullen voorzoover zij daartoe ook overigens bekwaam zijn en de richtige uitoefening van den politioneelen dienst zulks vordert, tot opsporingsambtenaar kunnen worden benoemd.

Overigens behoeft het aantal opsporingsambtenaren niet groot te zijn, omdat art. 34 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao bij de ontdekking van een strafbaar feit op heeterdaad, alle militairen, zijnde als zoodanig dienaar van de openbare macht, reeds tot optreden verplicht.

Door toevoeging van een artikel in de Algemeene Politiekeur, waarbij met het opsporen van overtredingen bij die keur strafbaar gesteld, behalve de ambtenaren, bedoeld in art. 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, mede de Politiemilitairen worden belast, wordt het mogelijk om ook buiten de gevallen van ontdekking van een strafbaar feit op heeterdaad, alle militairen opsporingsbevoegdheid te geven, ten aanzien van de feiten, strafbaar gesteld bij de politiekeur, zijnde deze eenvoudige overtredingen, waarmede allen op de dagelijksche patrouillegangen bij voorduring in aanraking kunnen komen.

Ad art. 4. Door zijne dagelijksche bemoeiing met de zorg voor orde en veiligheid en het innig contact, dat hij heeft met het publiek, is de Commandant in de eerste plaats de aangewezen autoriteit om aangelegenheden van politioneelen aard, te beoordeelen en terzake eene beslissing te nemen.

Hoewel gedurende den noodzakelijken overgangstijd, niet dadelijk op het geheele eiland Curaçao Politiemilitairen zullen dienst doen, is het zeer bezwaarlijk de politiezorg in het eene district door andere personen te doen leiden dan in het andere. Immers zullen meermalen beide categorieën van politieambtenaren in dienst met elkander in aanraking komen, wat, zonder eenhoofdige leiding, geen vruchtbare resultaten zal kunnen opleveren.

Door den Procureur-generaal, lettende op zijne algemeene verantwoordelijkheid, de hoogte te houden van hetgeen op politioneel gebied in de kolonie omgaat, zal hij voldoende in de gelegenheid zijn eventueel zijne bezwaren tegen door den Commandant genomen beslissingen kenbaar te maken bij den Gouverneur.

Ad. art, 5. In de toelichting bij art 4 is reeds uiteen gezet, waarom gedurende den overgangstoestand, als wanneer nog burgeragenten in districten of eilanden van Curaçao politiedienst verrichten, deze dienst althans op het eiland Curaçao van den aanvang af behoort te worden uitgeoefend onder centrale leiding en op eenvormige wijze. De Commandant behoort met deze directie op het eiland Curaçao te worden belast, ook al is in den bewakingskring der politiemilitairen het betrekkelijk ressort nog niet opgenomen.

Daar de betrekkingen van Commissaris van Politie en Inspecteur van Politie niet meer zullen bestaan, evenmin als die van ambtenaar van politie, kan de tegenwoordige redactie van punt 3 van art. 8 van het Wetboek van Strafvordering worden vervangen door de voorgestelde, waarbij wordt opgemerkt, dat alle officieren en onderofficieren opsporingsambtenaar zullen zijn, doch de minderen alleen dan, indien zij daartoe door den Gouverneur worden aangewezen.

In een district waar de dienst door politiemilitairen is overgenomen, doen geen politieagenten meer dienst, zoodat art. 8 sub 4 alsdan kan vervallen.

Opdat de Raad zoo volledig mogelijk ingelicht zij omtrent alles wat in verband staat met voorgenomen organisatie der politie, wordt ter Griffie van den Raad, ter inzage van de leden, gedeponeerd een verzameling van ontworpen dienstvoorschriften voor het Korps Politietroepen in Curaçao.

Berichten uit de Kolonie.

Een Pater Jezuiet aan boord van Hr. M. „Sumatra".

Zooals men weet is de Hollandsche kruiser *„Sumatra"* den 21n September uit Ymuiden vertrokken en den 6 Octob. te New York aangekomen en deze week Donderdag 14 Octob. van daar vertrokken. Aankomst te Habana 19 Oct. Vertrek 25 Octob. Aankomst te Tampico 29 Oct. Vertrek 3 November Den 11 Nov. zal het schip te Curaçao aankomen en tot 22 November hier blijven.

Als een bijzonderheid kunnen we nog meedeelen dat voor de eerste maal een katholiek priester als aalmoezenier de heele reis zal meemaken.

Deze priester is de Zeer Eerw. Pater Th. VERHOEVEN S.J. die hiermede onder de schepelingen van de Nederl. Marine de traditie als aalmoezenier zal voortzetten, die door zijn beroemde ordebroeders Pater Verbraak als aalmoezenier in Atjeh en Pater Vogel op Lombok in het Oost Indisch leger zoo roemvol begonnen is.

Nog een andere bijzonderheid is met de komst van Pater VERHOEVEN op Curaçao verbonden.

Het is de eerste maal sedert 200 jaar, dat weer een *Hollandsche* Pater Jezuiet hier voet aan wal zet. Spaansche Jezuieten passeeren hier vrij dikwijls. Doch een Hollandsche Jezuiet is hier zoo 'n groote zeldzaamheid, dat dit hie wel even in herinnering mag gebracht.

De eerste vaste kath. missionaris onder de West Indische Compagnie, op Curaçao werkzaam, was Pater Michael Alexius Schabel S.J. Hij was echter geen Hollander, doch een Bohemer, maar behoorde toch tot de Hollandsche-Vlaamsche ordeprovincie der Paters Jezuieten. Zijn verblijf valt tusschen de jaren 1704 tot 1713. Nog tot het jaar 1742 zijn de Hollandsche Paters Jezuieten hier geregeld de zielzorg blijven waarnemen, doch onder zulke groote moeilijkheden dat zij in 1742 dat werk moesten opgeven.

Na dien tijd, voor zoo ver wij weten, heeft geen Holl. Jesuiet hier meer voet aan wal gezet, en dat zal ook vooreerst niet meer gebeuren, omdat hun missiegebied in Oost-Indie ligt en de reis daarheen in gewone omstandigheden zeker niet over West Indie gaat.

Een even groote zeldzaamheid was het, dat een Hollandsche Pater Dominicaan de Missie van Java in Oost-Indie bezocht, wat gebeurde toen Mgr. J. B. GIJLSWIJK, oud pastoor van de St Annakerk alhier, thans Apost. Delegaat in Zuid Afrika, met een apostolische zending van Z. H. den Paus belast het vorige jaar het eiland Java, het missiegebied der Holl. Paters Jezuieten bezocht.

Ter vergelijking.

Het maandelijksch schepenlijstje over September, in ons vorig nummer, is zeer leerzaam en toont op bevattelijke wijze hoezeer de scheepvaart in onze haven met groote sprongen vooruitgaat.

In Sept. 1926 aantal stoomsch.		252
„ „ 1925 „	„	171
Dus dit jaar in Sept. 81 SS. méér.		
		br. inhoudsmaat stoomschepen
In Sept. 1926		2.147.744 M3
in Sept. 1925		1.457.354 „
dus dit jaar méér:		690.390 M3

Over de 9 eerste maanden van 1926 was het aantal stoomsch. 2.124

id. over 9 maanden van 1925 1.584

dus nu reeds méér 540

Als men nu weet, dat sedert 1919 de jaarlijksche stijging van het aantal stoomschepen in onze haven ± 300 ss. bedroeg, dan ziet men terstond, dat we nu reeds met een stijging van 540 st. schepen over 9 maanden een enorme sprong gemaakt hebben.

Over het *geheele jaar* 1925 bedroeg het aantal SS: 2129

nu einde Sept. dus over 9 maand: 2124

dus nagenoeg gelijk. Als men rekent dat in de laatste 5 maanden het aantal SS. per maand steeg van 230 tot 252, dan kunnen veilig schatten, dat zelfs bij een minimum van 230 SS. in de 3 nog overige maanden, de stijging 230×3=690, of zeker ruim 700 stoomschepen zal bedragen.

Ook het aantal *zeilschepen* is nu reeds over 9 maanden vergeleken met Sept. 1925 met 170 *zeilschepen* en 28.000 M3 inhoud vooruitgegaan.

In dank ontvangen.

Van den Heer MANUEL PEREZ alhier een interessant werk: *Los Restos de Colon en Santo Domingo y los dos Restos de Cristobal Colon por* DR. EMILIANO TEJERA, secunda edicion.

Naar Maracaibo.

Bij gerucht vernamen we, dat de volgende week Z. Exc. Gouverneur BRANTJES met echtgenoote een reisje gaan ondernemen naar Maracaibo.

Ontslag.

Naar wij vernemen heeft de Gezaghebber van Aruba de Heer FR. QUAST als zoodanig ontslag gevraagd.

Toeristenbooten.

Als een merkwaardigheid kan dienen dat wij in het Zondagnummer van 26 Septemb. ll. van *the New York Times* reeds twee advertenties ontmoetten van twee toeristenbooten, die in het a. s. seizoen Curaçao zullen bezoeken nl. de *Veendam* van de *Holland-Amerika lijn*, die 17 Febr. a. s. van New York vertrekt en de *Montroyal* van de *Canadian Pacific*, die twee rondreizen door de West-Indien zal maken en telkens Curaçao zal bezoeken. Vertrekdagen van New-York 26 Januari en 28 Februari.

Openbaar Onderwijs.

Naar *Het Huisgezin* uit Den Haag vernam, is de heer H. J. A. Schroeder, hoofd der openbare school te 's Bosch door den minister van Koloniën ter beschikking gesteld van den gouverneur van Curaçao om benoemd te worden tot hoofd der Hendrikschool voor meer uitgebreid onderwijs te Willemstad.

Meer activiteit.

Het publiek is er niet ter wille van de ambtenaren. Doch de ambtenaren zijn er ten gerieve van het publiek.

Hoe meer activiteit dus de ambtenaren aan den dag leggen, des te meer zal het publiek er mee gebaat zijn.

Al meermalen hebben we op een tekort gewezen aan activiteit van de zijde van sommige ambtenaren, die zich heelemaal niet afvragen: hoe zij de belangen van het publiek nog beter dan tot nu toe kunnen behartigen.

Wel het meeste contact met het publiek bestaat er bij de Posterij. Ook in andere bladen is er b.v. meermalen aangedrongen op publicaties van bijzondere mailverzending enz.

Het is niet genoeg, zulke mededeeling op het bord in de hal van het postkantoor op te schrijven. Niet iedereen woont daar in de buurt of kan daar poolshoogte gaan nemen.

Het publiek, speciaal de handel, heeft er b. v. wel degelijk belang bij wanneer er een buitengewone gelegenheid is ter verzending van correspondentie naar Colon of Engeland of Holland, door middel van de schepen van *New Sealand Shipping Cy* of van ~~de Pacific lijn~~ van de *K. W. I. M.* Waarom kan dat een of twee dagen te voren niet in de *Bol. Com.* worden aangekondigd. Ook de *Amigoe* stelt zich daarvoor disponibel, ofschoon omdat ons blad niet dagelijks verschijnt, de gelegenheid zich daarvoor maar zelden zal voordoen. Door zulke berichten in het redactioneel gedeelte op te nemen, behoeven de kosten van advertenties heelemaal niet af te schikken. Ook de agenten der stoombootMaatschappijen kunnen daartoe loffelijk met de Posterijen samenwerken.

Op de achterzijde van dit nummer vindt men een bericht omtrent *Nieuwe Posttarieven*. Men beschouwe dit vooral niet als een bewijs van bijzondere activiteit van den kant der Posterijen.

Want we zijn zelf er o p uit getrokken, attent gemaakt door berichten in de Hollandsche bladen, om te hooren of ook *hier* niet die verlaging van tarieven zou worden ingevoerd en vernamen toen dat ze reeds van kracht waren.

Wie wist daar iets van? Moet het publiek van officieele zijde daar niet op attent gemaakt worden?

Elke ambtenaar die ijverig zoekt, kan tal van punten vinden, waardoor hij meer activiteit kan ontwikkelen en meer ten gerieve van het publiek werkzaam zijn.

Officieele Berichten.

De hulpkommies der belasting en op Aruba M. Vink is voor den tijd van veertien dagen geschorst.

Aan den agent van politie 2de klasse L. A. Baart om gezondheidsredenen, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan Mevrouw E. A. Vooren-van Romondt, onderwijzeres 2de klasse op Curaçao, is, op haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den bode van den Gezaghebber van Aruba, Cornelis de Mey, is ontslag uit 's Lands dienst verleend en Maximo de Cuba is tijdelijk in dienst plaats benoemd.

De heer J. N. H. Butôt is benoemd tot werktuigkundige, mechanicus, bij het Departement van Openbare Werken in het gewest Curaçao.

Auto gekanteld.

Donderdag namiddag reed een auto in vliegende vaart over den weg, en kantelde bij de bocht *Cas Chikito* en kwam in de trankeer terecht.

Een jongen van 14 jaar, die in de auto zat, kreeg het kokende water van den radiator over geheel zijn linkerbeen, zoodat het vel er met lappen bij hing.

Bovendien brak hij 't sleutelbeen en bekwam nog enkele andere kleine verwondingen. De jongen ligt heel erg ziek in het Gasthuis.

Alles ten gevolge van het woeste rijden van zoo'n chauffeur.

Heden ontvingen wij telegraphisch het treurig bericht van het overlijden te Driebergen (Holland) van onze innig geliefde moeder en behuwdmoeder

Mevr. de Wed. J. P. C. Kramers

Curaçao 12 October 1926.

MEVR. CH. DE LA TRY ELLIS-KRAMERS
CH. DE LA TRY ELLIS.

Bezoeken van rouwbeklag kunnen niet worden afgewacht.

Export.
uit de kolonie Curaçao in het 2e kwartaal 1926.

Aloë.

Curaçao	4.546 KG.	f. 1.363
Aruba	67.439 „	f. 28.270
Bonaire	27.693 „	f. 9.692
	99.678 KG.	f. 39.325
1ste kwar.	37.686 „	f. 11.916
	137.364 KG.	f. 51.241

Dividivi,

Curaçao	70 ton	f. 4.676
Aruba	34 ton	f. 1.990
Bonaire	42 ton	f. 2.875
	146 ton	f. 9.541
1ste kwar.	217 „	f. 14.001
	363 ton	f. 23.542

Geitevellen.

Curaçao	7.738 KG	f. 5.803
Aruba	1.126 „	901
St. Martin	120 „	120
St. Eustatius	75 „	75
	9.059 KG	6.899
1ste kwar.	12.172 „	9.666
	21.231 KG	f 16.565

Stroohoeden

Curaçao	15.577 dozijn	f. 71,873
Aruba	5.324 „	8.672
Bonaire	3.028 „	9.242
	23.929 dozijn	89.787
1ste kwar.	29.283 „	93.737
	53.212 dozijn	f 183.524

Huiden.

Curaçao	21,580 KG	f. 8.556
St. Martin	225 „	23
St. Eustatius	80 „	8
	21.885 KG	8.587
1ste kwar.	10.670 „	4.021
	32.555 KG	f 12.608

Katoen.

St. Martin	635 KG	f: 480
1ste kw	3.659 „	2.700
	4.294 KG	f 3.180

Katoenzaad.

St. Martin	2000 KG	f. 50
1ste kw.	9.332 „	250
	11.332 KG	300

Kantwerk.

Saba		f. 3.390
1ste kw.		4.380
		f. 7.770

Oranjeschillen.

Curaçao	3.766 KG	f. 1.858
1ste kw.	2.861 „	1.647
	6.627 „	3.505

Oranjeappelen

Curaçao	3000 KG	f. 450
1ste kw.	6.040 „	906
	9.040 KG	1.356

Mest.

Bonaire	290 ton	f 2.649
1ste kw.	440 „	3.563
	730 ton	f, 6.212

Pinda's

Aruba	30.703 KG	f. 7.422
1ste kw.	nihil „	

Zout.

Curaçao	135.000 KG	f. 2.725
Bonairet	1.269.187 „	7.887
St. Martin	1.298.810 „	11.294
	2.702.997 KG	21.906
1ste kw.	2.785.135 „	22.719
	5.488.132 KG	f 44.625

Alle andere producten.

	waarde
Curaçao	f 6.062
Aruba	18.395
St. Martin	145
St. Eustatius	13.819
	f 38.421

Phosphaat.

Curaçao	23.339 ton	f 471.454
1ste kwartaal	27.260 „	547.700
	50.599 ton	f 1.019.154

Steenkolen.

Curaçao	19.780 ton	f 433.950
1ste kw.	20.452 „	465.989
	40.232 ton	f 899.939

Curaçaosche producten
in het 2e kwartaal 1926.

Aloë	99.678 KG.	f 39.325
Dividi	146 ton	9.541
Geitenvellen	9.059 KG.	6.899
Stroohoeden	23.929 doz.	89.787
Huiden	21.885 KG.	8.587
Katoen	635 KG.	480
Katoenzaad	2000 KG.	50
Kantwerk		3.390
Oranjesch.	3.766 KG.	1.858
Oranje app.	3.000 „	450
Mest	290 ton	2.649
Pinda's	30.703 KG.	7.422
Zout	2,702.977 KG.	21.906
De andere producten		38.421
		f 230.765
1ste kwartaal		187.023
		f 417.793

C. P. I. M.

Dieselolie	2.784.117 L.	f. 75.172
Gasolie	41.570 ton	1.460.829
Gasoline	68.011.431 L.	5.346.112
Petroleum	1.380.600 L.	187.900
Residu	378.657 ton	8.417.688
Smeerolie	11.995.779 L.	1.080.366
Ruwe Olie	108.957 ton	2.506.010
		f 19.074.077
1ste kwartaal		19.336.195
		f 38.410.272

Het is voor de eerste maal sedert de oprichting der C. P. I. M. dat er een kleine teruggang (van fl. 262.118) in de waarde van de productie plaats vindt. Tot nu toe wees elk volgend kwartaal een groote stijging boven het voorgaande kwartaal aan.

Totaal alle uitvoer
2de kwartaal.

Curacaosche Producten	f 230.765
Phosphaat	471.454
Steenkolen	433.950
C. P. I. M.	19.074.077
	f 20.210.246
1ste kwartaal	20.522.912
	f 40.733.158

Moeders past op uw kinderen.

Maandag trok een kindje van ± een jaar oud een trekpot met kokende thee van de tafel, zoodat de stumperd den geheelen inhoud over het lijf kreeg.

De eene helft van het lichaam was geheel met brandwonden overdekt. Na vier dagen van hevig lijden overleed de kleine.

Zware storm in Holland.

Een kortegolf-bericht van Dinsdag namiddag half 5 uur meldde uit Holland:

„Sedert eenige dagen woedt een hevige storm. Twee loggers uit Katwijk zijn vergaan, waarbij 25 man verdronken.

Geheel het visschersdorp Katwijk is in rouw. Ook is een logger uit Vlaardingen verongelukt, waarbij 12 man omkwamen, hieronder 7 visschers uit Scheveningen. Het SS. *Wisla*, op reis van Rotterdam naar Denemarken strandde bij Terschelling 16 leden van de bemanning werden gered en 2 verdronken. Ook verkeert het Zweedsche S.S. *Sigyn* bij Terschelling in nood.

In Groningen verdronken tientallen schapen op de kweldergronden (buitendijks gelegen landerijen).

Overal in 't land hadden kleinere en grootere ongevallen plaats.

ALLERLEI.

De evolutie van het vrouwenhaar.

In het *„Verloren hoeksken"* van *„Het Laatste Nieuws"* wordt de volgende „haarhistorie" geschreven:

De vrouw zeide:

— Niets is mooier dan *lang* haar. Het lange haar is het symbool van onze langdurige liefde, van ons lang geduld, van onze lankmoedigheid voor uwe vele tekortkomingen. Het lange haar is de band, waarin ik mijn gedachten sluit: een krans is het, om mijn vereering voor u, man.

En de man geloofde het.

En de vrouw droeg het haar *lang*, tot ze zeide:

— Niets is mooier dan *kort* haar. Lang staat plomp en geen enkele hoed is er op gemaakt. Zonder kort haar ben ik niet gekleed. Kort haar is het wijze symbool van ons kort leven; van mijn kort besluit.... van mijn kort en krachtig: „ja" voor u, en „neen" voor elk ander; van de kortheid van den tijd als ik met u ben: Er moet minder krullerij van buiten zijn rondom mijn hootd, omdat er geen is binnen in mijn hart, man.

En de man geloofde het.

En de vrouw droeg het haar *kort*, tot ze zeide:

— Niets is mooier dan jongenshaar. Mijn kort haar is te lang. Ik verlies mijn tijd bij den kapper, die onduleert en millimetert. Ik wil mijn haar gelijk het uwe. Met een scheiding. Die scheiding zal ons vereenigen. Jongenshaar wil ik hebben. Symbool van durf, van moed, van zuinigheid en vlugheid. Gelijk het zal liggen op mijn hoofd, effen en getemd, zal het beteekenen hoe mijn wil effen is en mijn hart is getemd door u, man.

En de man geloofde het.

En de vrouw droeg jongenshaar...

Zóóver is zij.

Maar zij komt verder.

Ik hoor dat ze ergens over den Rijn het haar draagt op z'n *Hindenburgsch*: de pijltjes kaarsrecht omhoog, als een hekel, een borstel, als een egge, als een stoppelveld, als een egelpels.

Ik weet niet hoe zij er voor pleit. Maar zij zal het winnen. De vrouw wint altoos het pleit.... Ik vind het egelhaar nu al afschuwelijk....

Maar als de tijd vaardig is, zal ze komen met een fluweelen snoetje en gepolijste oogen en vragen:

— Staat het niet mooi?

En er zal wat vrees, wat weemoed in de stem en veel tooverij in de oogen liggen. En ze zal zeggen:

— Het staat mooi.

Lach me maar uit.

De Bevolking in Nederland.

Bijna honderd jaar geleden, den 31en December 1829, telde Nederland niet veel meer dan 2.600.000 inwoners. Thans bijna driemaal zooveel, n.l. 7.416.419.

Op elke 1000 mannen telt Nederland 1014 vrouwen.

Op de 1000 Nederlanders, die per jaar sterven, waren er omstreeks 1880:238 kinderen beneden het jaar, thans slechts 80. Toen 29 tusschen 1 en 4 jaar, thans 12. Gelukkig verschijnsel.

De Nederlanders groeien. Van de 1 00 lotelingen waren er in 1865 tien kleiner dan 155 centimeter, thans slechts één! En boven de 1 meter 70 waren er toen slechts 24 en nu 56.

In 1910 gaf het rijk voor arbeiderszorg, d.i. arbeidersbescherming, arbeidersverzekering, werkloosheidsverzekering en dergelijke één millioen gulden, thans 53 maal zooveel uit.

In 1915 waren er in Nederland 608 millionairs, in 1920 waren er 1259, thans (1924—1925) „slechts" 940.

Volgens de indexcijfers der groothandelsprijzen in Nederland bedroeg de koopkracht van den gulden, die in het goede jaar 1913 nog volle 100 centen waard was:

in 1919 32.9 cent	in 1923 66.2 cent
in 1920 34.2 cent	in 1924 64.1 cent
in 1921 54.9 cent	in 1925 64.5 cent
in 1922 62.5 cent.	

U ziet, we gaan vooruit. Maar.... 1913 is het nog niet.

Wanneer u een zuiver inkomen hebt van f 2000, moet u daarvan in Cromvoirt in Noord-Brabant de minste belasting betalen (31 gulden) en in Poederoijen in Gelderland de hoogste belasting (f 185.87½). Daar tusschen in ligt Amsterdam met f 79.30.

Deze getallen — en nog heel veel interessante cijfers méér — kunt u vinden in het *Statistisch Zakboek 1926*, dat zoo pas door het *Centraal Bureau voor de Statistiek is* uitgegeven.

Hoe een Amerikaansche schip stoom hield.

Het Amerikaansche vaartuig *„Lake Gaither"* dat in de Rotterdamsche haven is aangekomen, om stookolie in te nemen, heeft een avontuur gehad. Het vaartuig was in ballast onderweg van Hull naar Rotterdam en had voor de reis net krap stookolie bij zich, toen het een onverwacht oponthoud kreeg. Men had te kampen met een heftigen storm, die den gezagvoerder noodzaakte dwars er tegen in te gaan. Daardoor vorderen men absoluut niet men bleef als het ware steeds op dezelfde plaats. En de stookolie verminderde zienderoogen. Toen de storm aanhield was men genoodzaakt den aanwezigen houtvooraad te verstoken om stoom te kunnen houden. Balken, luiken, kisten, alles wat maar brandbaar was ging in de vuren en vervloog al spoedig tot asch. Nadat het slechte weer van Vrijdagavond tot Zondagavond had voortgeduurd werd het Zondagnacht wat kalmer en kwam men beter vooruit. Reeds had men er zich op voorbereid de hutten te gaan sloopen, toen men bemerkte den mond van den Waterweg te hebben bereikt.

[..]awe Posttarieven.

[..]eringen aangebracht in het [..] Posttarief, gecontroleerd door [..]Postdirecteur, **14 October 1926.**

[..]ZEEPOST vervalt. Alle brieven naar [..]olland (dus ook via New York of Engeland enz. verzonden) en naar Suriname, met welke boot ook gestuurd, worden gefrankeerd met 10 cent. Briefkaarten 5 cent, dubbele 10 cent.

Postwissels.

Binnenland.

	tot en met	fl 12.50	5	cent
van 12.50	„ „ „	25.—	10	„
„ 25	„ „ „	50.—	20	„
„ 50	„ „ „	100.—	30	„

en voorts 10 cent voor elke som van fl. 50 (of gedeelte) boven fl. 100 tot een bedrag van hoogstens fl. 500.

Postwissels

naar Estland (over Nederland) maximum fl. 450 koers fl. 1.025.

Postpakketten

Naar Amerika, Porto Rico, St. Thomas en Canal Zône

tot 1 K.G. 75 cent; verder 50 cent voor elke 2 K.G. meer tot en met 9 K.G.; maximum gewicht 10 K.G. fl. 3.25.

Pakketten met aangegeven waarde zijn niet toegelaten voor Amerika en gebiedsdeelen.

Elk pakket moet voorzien zijn van een adreskaart en twee douane verklaringen; in het verkeer met de Vereenigde Staten van Amerika slechts één douaneverklaring, welke verstrekt wordt tegen 1 cent per stuk.

BUITENLAND.

De fransche franc

is in den laatsten tijd wat rustiger geworden, en men spreekt van een aanstaande stabilisatie. Dat zal nog wel eenigen tijd duren. De voorbereiding tot stabilisatie vereischt eenigen tijd, — maar zij kan niet lang meer duren, want er is reeds veel verloren. Dat leeren ons de cijfers van het *Rapport Peret* (Voorzitter van een comitée van deskundigen) hetwelk de verliezen van de spaarders en de kleine renteniers berekent.

Zoo waren de stukken der Fransche 3 pct. perpétueele rente, die in 1913 gemiddeld ca. 87 goudfrancs noteerden, op 30 Juni 1926 nog slechts 47.20 papierfrancs, d. w. z. 6.88 goudfrancs, waard. Een der goede fransche industrieele fondsen, de aandeelen der *Chemins de Fer du Nord* noteerde einde Juni j.l. slechts 1.120 papierfranks, d.i. 164 goudfranks, tegen 1.677 goudfrancs in 1913. De 3 pct. obligatiën *Chemins de Fer Paris-Lyon-Méditarranee*, die in 1913 450 francs waard waren, werden einde Juni 1926 nog slechts tegen 210 papierfrancs, d.i. 30.60 goudfrancs, verhandeld.

Hetzelfde geldt voor alle fondsen, zelfs voor de beste; de aandeelen van de *Banque de France*, die in 1913 gemiddeld 4.600 francs noteerden, bereikten einde Juni 1926 een koers van 12,400 papierfrancs, wat nauwelijks 1.810 goudfrancs, d.i. minder dan 39 pct. der intrinsieke goudwaarde van vóór den oorlog, vertegenwoordigt. Voor een aantal fondsen is de waardedaling nog belangrijker; zoo bedraagt de tegenwoordige goudwaarde van de aandeelen der *Charbonnages de Bruay* slechts 26 pct. van de waarde in 1913, van die der *Comp. Générale Transatlantique* 14.24 pct., van het *Comptoir National d'Escompte* 12.50 pct. en van de *Societé d'Electricité Thomson-Houston* zelfs slechts 7 pct.

Op deze wijze krijgt men een inzicht van den enormen omvang der verliezen, die door de Fransche effekten-portefeuilles sinds 1914 geleden zijn; hierbij komen dan natuurlijk nog de ontzaglijke kapitaalrijkdommen, die door den oorlog verwoest zijn. Dezelfde verarming is ook in de kringen der spaarders waar te nemen; het totale bedrag der deposito's bij de Fransche spaarbanken bedroeg einde 1913 ca. 5.380 millioen goudfrancs; einde 1925 bedroegen de deposito's van dezelfde instellingen 13.770 millioen papierfrancs, wat gelijk is aan slechts 3.356 millioen goudfranks. En sinds het begin van dit jaar heeft de scherpe daling van den franc de goudwaarde van dit spaartegoed nog verder verminderd. Voor de deposito's en rekeningen-courant bij de banken geldt natuurlijk hetzelfde; als men het bedrag der rekeningen-courant en depositos der vier voornaamste Fransche kredietinstellingen (*Crédit Lyonnais, Société Générale, Comptoir National d'Escompte en Crédit Industriel et Commercial*) te zamen telt, vindt men, dat het totaal van deze deposito's einde 1913 5.314 millioen goudfrancs bedroeg, en einde 1925 20.270 millioen papierfranks, hetgeen in goudwaarde slechts 7.4 pct. vertegenwoordigde van het totaal van 1913.

Al deze reusachtige sommen zijn de fransche spaarders en kleine renteniers kwijt.

Men ziet, dat het niet precies een spelletje is geweest, dat „veilig stellen" van den Hollandschen gulden.

Er is heel wat kapitaal mee gered.

De schuldenregeling.

Onder invloed der misére van de Fransche financiën begint men in Parijs de Dawes-regeling met andere oogen te bezien.

De *Figaro* van Parijs betoogt, dat Duitschland in 1914 den oorlog is begonnen in de vaste overtuiging, dat de overwonnene den oorlog zou betalen.

De meerderheid van de Duitschers begrijpt echter thans, dat de moderne oorlog den overwinnaar evenzeer ruïneert als den overwonnene.

Twee opvattingen staan nu aan den anderen kant van den Rijn tegenover elkaar: 1e. Het verlangen naar vrede, gesteund door de zakenwsreld, die te veel geleden heeft door het wereldconflict en niet voor een tweeden keer het zekere voordeel van een economische verovering wil derven; 2e. de oorlogswoede, aangewakkerd door de militaire kliek, door de aristokraten, de pangermanisten, die den haat aanhitsen, den dorst naar wraak onderhouden, geheime organisaties ontwikkelen, besloten zijn van elke gelegenheid te profiteeren om een nieuw conflict uit te lokken.

Duitschland, zoo vervolgt de „Figaro," is een geweldig rijk gebleven; zijn zestig miljoen inwoners jaar op jaar toenemend tengevolge van een overvloedige nataliteit, behouden de eigenschappen, die geen enkel diplomatiek papier hun zal afnemen: vurige vaderlandsliefde, zin voor tucht, organisatie-vermogen, arbeidzaamheid, gave voor wetenschappelijke vindingen. Zijn bestuurders en zijn leidende klassen blijven naar verbetering streven, naar vooruitgang, om Duitschland te handhaven op den eersten rang der beschaafde naties. De ketenen, die de vredesverdragen Duitschland hebben opgelegd, zijn licht. Er zal weldra geen slagboom meer zijn, sterk genoeg om de verschrikkelijke expansie te bedwingen, die de wereld goedschriks of kwaadschiks zal ondergaan.

Wij vragen het zonder omwegen: gelooft men nu werkelijk, dat een stuk menschheid, zoo compact, zoo sterk, zoo bruisend als het Duitsche stuk, lang genoegen zal nemen met het lot, waartoe „vodjes" perkament het verwijzen?

Dat het veertig jaar lang een fabelachtige schatting zal opbrengen?

Dat het verlies van zekere vastelandsgebieden en van zijn koloniën als definitief zal aanvaarden?

Dat het nederig zal leven in den smaad van de nederlaag, terwijl het tegenover zich geen enkele georganiseerde macht ziet, niets dan een angstig, zenuwachtig, tegen [illegible] verdeeld Europa? aldus de *Figaro*.

Men ziet, er komt een merkwaardige kentering in de opvattingen in sommige Fransche kringen.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar & Beleenbank van Curaçao beleend van den **2n Jan. 1925** *af tot en met den* **29n Juni 1925** *onder* **No. 3305 K** *t.m* **No. 2393 L,** *zal plaats hebben, op Donderdag den 21den Octb. a. s. s' morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 11 Septb. 1926

de Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez.

Compañia Trasatlantica

El Vapor

„BUENOS AIRES"

se espera alrededor del **8 de Noviembre** de Europa via Pto. Rico y Venezuela, seguirá el mismo dia para el Pacifico via Pto Colombia y Colon.

El vapor

"LEON XIII"

se espera del Pacifico via Colon y Pto Colombia alrededor del **18 de Octubre** y seguirá el mismo día para Pto. Cabello, La Guaira, San Juan Tenerife. Cadiz y Barcelona,

Ambos vapores aceptan carga i pasajeros.

Los Agentes.
S. E. L. MADURO & SONS.

Koninklijke West-Indische Maildienst.

VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:

SS. "Venezuela"	21 Oct.
SS. "Stuyvesant"	4 Nov.
SS. "Van Rensselaer"	18 Nov.

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

SS. "Stuyvesant"	21 Oct.
SS. "v. Rensselaer"	4 Nov.
SS. "Crijnssen"	18 Nov.

NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:

SS. "Nickerie"	2 Nov.

NAAR New York:

SS. „Prins der Nederland"	1 Nov..
SS. "Carna"	21 Oct.
SS. "Boseidon"	28 Oct.

Bovendien wordt een geregelde dienst onderhouden tusschen Curaçao-Maracaibo v. v. met de S.S "Merope" "Baralt" en "Brion".

RED „D" LINE OF STEAMSHIPS.

REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.

SAILINGS DURING OCTOBER.

1926			S.S. Maracaib	S.S. Tachira	S.S. Carabobo	S.S. Lara	S.S. San Juan
Leave		NEW YORK	Sept. 15	Sep. 22	Sep. 29	Oct. 6	Oct. 13
	Arrive	SAN JUAN	„ 21	„ 28	Oct. 4	„ 12	„ 18
Leave			„ 21	„ 28	„ 4	„ 12	„ 18
	Arrive	CURAÇAO	...	...	...	...	„ 20
Leave			...	...	...	...	„ 21
	Arrive	PTO CABELLO	...	...	...	...	„ 22
Leave			...	...	...	...	„ 22
	Arrive	LA GUAIRA	Sept. 23	Sep. 30	Oct. 6	Oct. 14	„ 23
Leave			„ 25	Oct. 2	„ 7	„ 15	„ 28
	Arrive	PTO CABELLO	...	„ 3	„ 8	...	„ 29
Leave			...	„ 3	„ 1	...	„ 30
	Arrive	CURAÇAO	Sept. 26	„ 4	„ 6	Oct. 17	„ 31
Leave			„ 26	„ 4	„ 8	„ 17	...
	Arrive	MARACAIBO	„ 27	„ 5	„ 19	„ 18	...
Leave			Oct. 2	„ 9	„ 19	„ 23	...
	Arrive	CURAÇAO	„ 3	„ 10	„ 10	„ 24	...
Leave			„ 3	„ 10	„ 16	„ 24	Oct. 31
	Arrive	PTO CABELLO	„ 4	...	„ 17		...
Leave			„ 4	...	„ 17		...
	Arrive	LA GUAYRA	„ 5	Oct. 11	„ 18	Oct. 25	Nov. 1
Leave			„ 5	„ 11	„ 18	„ 25	„ 1
	Arrive	SAN JUAN	„ 7	„ 13	„ 29	„ 27	„ 3
Leave			„ 8	„ 14	„ 29	„ 28	„ 3
	Arrive	NEW YORK	„ 14	„ 20	„ 21	Nov. 3	„ 8

S.S. "Merida" connecting with S.S. "Caracas" sails from Curaçao for Maracaibo June 3 and July 8 returning sails from Maracaibo June 13 and July 18.

For further particulars apply to

S. E. L. MADURO & SONS.
Agents.

Fijne Beschuiten!

Goedkoopste Prijzen!

Daisy	fl. 1.10 per pond.
Kindergarten	„ 1.10 „ „
Marie	„ 1.25 „ „
Bernardin	„ 1.75 „ „
Banquet	„ 1.50 „ „

enz. enz.

In blikken van 1 lb.

Favorite	f 1.25
Carmen	1.40
Trou-Trou	1.50
Chocolate Wafer	1.50
Royal Misced	1.50
Dessert	1.75

Veel *soorten* meer!

Ook in pakjes van 15 en 17½ cent.

J. MULLER, Sebastopolstraat.

3—3 No. 7, Overzijde.

Steunt het APOSTOLAAT DER ZEE door een abonnement op „RECHT DOOR ZEE" verschijnt in 4 talen elke week. voor f. 2.50 per jaar.

Aangifte voor abonné, Pietermaai 82